

Fırat Üniversitesinden:

FIRAT ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Fırat Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, Fırat Üniversitesinde yürütülen lisansüstü eğitim-öğretim; bilimsel araştırma ve uygulama faaliyetlerine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönetmelikte geçen:

- a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- c) Anabilim Dalı: 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinde enstitüler için belirlenen anabilim dallarını,
- ç) Anabilim Dalı Başkanı: İlgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanını,
- d) Anabilim Dalı Kurulu: Enstitülerde bulunan anabilim dallarında lisansüstü düzeyde ders veren öğretim üyelerinden oluşan kurulu,
- e) Azami süre: Yüksek lisans öğreniminde altı yarıyıl, doktora öğreniminde yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için ise on sekiz yarıyılık süreyi,
- f) Danışman: Enstitüde kayıtlı öğrenciye ders, seminer ve tez çalışması sürecinde rehberlik etmek üzere enstitü yönetim kurulu tarafından atanan öğretim üyesini,
- g) Doktora yeterlik komitesi: Doktora yeterlik sınavlarını düzenleyen ve yürüten komiteyi,
- ğ) Enstitü: Fırat Üniversitesi Rektörlüğüne bağlı lisansüstü eğitim-öğretim yapan enstitüleri,
- h) Enstitü Kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü anabilim dalı başkanlarından oluşan kurulu,
 - 1) Enstitü Yönetim Kurulu: Enstitü müdürü başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilen üç öğretim üyesinden oluşan kurulu,
 - i) h-İndeksi: Bilim insanlarının değerlendirilmesinde kullanılan, kişinin tüm yayınlarından makale başına atıf sayısını ölçerek makale ve etki değerini gösteren indeksi,
 - j) Lisansüstü öğretim programı: Tezli/tezsiz yüksek lisans ve doktora programlarını,
 - k) Lisansüstü ikinci öğretim programı: Mesai saatleri dışında yürütülen öğretim programını,
 - l) Program koordinatörü: Anabilim dalı altında lisansüstü eğitim veren program başkanlarını,
 - m) Program Yürütme Kurulu: Anabilim dalı altında ilgili programda lisansüstü ders veren öğretim üyelerinden oluşan kurulu,
 - n) Senato: Fırat Üniversitesi Senatosunu,
 - o) TUS: Tıpta Uzmanlık Sınavını,

- ö) Uzaktan Eğitim Programı: Bilişim teknolojileri destekli gerçekleştirilen lisansüstü eğitim programını,
p) ÜDS: Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavını,
r) Üniversite: Fırat Üniversitesini,
s) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Programların ve Derslerin Açılması

Lisansüstü programlar

MADDE 5 - (1) Lisansüstü programlar, tezli ve tezsiz yüksek lisans ile doktora programlarından oluşur.

(2) Bilimsel hazırlık programları ve kurslar açılabilir.

(3) Lisansüstü programlar ve kurslar uzaktan eğitim şeklinde de yürütülebilir.

Programların açılması

MADDE 6 - (1) Enstitüler, Yükseköğretim Kurulunca belirlenen dallarda lisansüstü öğretim programlarını düzenleyip yürütürler. Bu öğretim programları, Enstitü Kurulu ve Senatoda görüşülüp kabul edildikten ve Yükseköğrenim Kurumu tarafından onaylandıktan sonra uygulanır. Enstitüler, Rektörün onayını alarak, yurt içi ve yurt dışında, diğer yükseköğretim, araştırma kurum ve kuruluşlarıyla işbirliğine ve ortak program yürütmeye karar verebilirler.

(2) Enstitü Kurulunun önerisi, Senato onayı ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile lisansüstü eğitim yapmak üzere, bir fakülte, bölüm veya anabilim dalından farklı bir ad taşıyan, disiplinler arası bir enstitü anabilim dalı kurulabilir. Bu enstitü anabilim dalı başkanı, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından üç yıl süre ile atanır.

(3) Farklı iki fakültede aynı isimli iki bölümün bulunması halinde; bu iki bölüm, enstitüde tek bir anabilim dalı olarak temsil edilir ve bu anabilim dalında lisansüstü programlar yürütülür. Bu iki bölümdeki tüm öğretim üyeleri enstitünün ilgili anabilim dalı kurulunu oluşturur.

(4) Lisansüstü program, 3/3/1983 tarihli ve 17976 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliğinin 7 nci maddesinde belirtildiği gibi anabilim dalıyla aynı adı taşır. Ancak Senato önerisi ve Yükseköğretim Kurulu kararı ile bir enstitü anabilim dalında, o enstitü anabilim dalından değişik adlar taşıyan lisansüstü programlar da açılabilir. Lisansüstü programda ders veren öğretim üyeleri Program yürütme kurulunu oluşturur. Program yürütme kurulu kararları, program koordinatörü tarafından anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitü onayına sunulur. Farklı iki fakültede aynı isimli bölümler de bu fıkrada belirtilen hükümleri uygulayabilir. Programın yürütülmesiyle ilgili diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

Derslerin açılması

MADDE 7 - (1) Lisansüstü programlarda okutulacak derslerin açılması, program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü kurulunun onayından sonra Senato kararı ile kesinleşir.

(2) Bir öğretim döneminde, hangi derslerin öğretime açılacağı, program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla yarıyıl başlamadan en az iki hafta önce ilan edilir. Süresi içinde bildirilmeyen dersler açılmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Öğrenci Kontenjani, Başvuru, Giriş Sınavları, Kabul, Özel Öğrenci, Yatay Geçiş ve İntibak

Öğrenci kontenjanlarının tespiti, ilanı ve başvuru koşulları

MADDE 8 - (1) Lisansüstü programların kontenjanları, ilgili program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile belirlenir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması doktora programına başvuruda geçerli değildir. Başvuru koşulları ve adaylarda aranacak diğer nitelikler Senato tarafından belirlenir.

Giriş sınavları

MADDE 9 - (1) Sınav jürilerine ilişkin işlemler Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenir, enstitü müdürü tarafından yürütülür ve denetlenir. Sınav jürilerinin oluşturulması ve bilimsel değerlendirmede takip edilecek usul ve esaslar Senato tarafından belirlenir.

Sınav sonuçlarının ilanı

MADDE 10 - (1) Lisansüstü öğretime kabul edileceklerin listeleri Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla ilan edilir. Adayların kayıt işlemleri enstitü tarafından belirlenen günlerde yapılır. Zamanında kayıt için başvurmayan, istenilen belgeleri tamamlamayan veya Enstitü Yönetim Kurulunca mazereti kabul edilmeyen adaylar, bu haklarını kaybederler.

Yabancı uyruklu adayların kabulü

MADDE 11 - (1) Yabancı uyruklu adayların lisansüstü eğitim programlarına kabul koşulları Enstitü Yönetim Kurulunun önerisi üzerine Senato tarafından belirlenir. Yabancı uyruklu öğrencilere bilimsel hazırlık programı uygulanmaz.

Özel öğrenci

MADDE 12 - (1) Lisans mezunu olup, belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler, program koordinatörü/anabilim dalı başkanlığının kabulü ve enstitü müdürünün onayı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilirler. Özel öğrencilik süresi en çok iki yarıyıldır. Bu öğrenciler her yarıyıldaki açılmış bulunan ve kayıtlı öğrencilerin aldığı en çok üç derse katılabilirler. Özel öğrenci derslere devam etmek, verilen ödevleri yapmak ve sınavlara girmek zorundadır. Ancak öğrencilik haklarından yararlanamaz.

(2) Lisansüstü öğrenim hakkı kazananlar, ilgili program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulu görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile özel öğrenci statüsünde aldıkları derslerden, en az BB almak koşuluyla, en fazla iki dersten muaf olabilirler.

Yatay geçiş ve intibak

MADDE 13 - (1) Üniversitedeki enstitülerin birbirine benzer ve yakın anabilim dallarında veya başka bir yükseköğretim kurumunun eşdeğer lisansüstü programında; bir yarıyıldık, tezli yüksek lisans en az dokuz, tezsiz yüksek lisans ve doktora en az altı kredilik dersi başarı ile tamamlamış öğrenci, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir. Yatay geçişle alınacak öğrenci sayıları, ilgili program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulunun önerisi üzerine, enstitü yönetim kurulunda görüşülerek ilan edilir. Yatay geçiş ve intibak ile ilgili diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim-Öğretim, Danışman, Ders Kayıtları, Sınav ve Değerlendirme, Kayıt Dondurma

Öğretim dili ve öğretim yılı

MADDE 14 - (1) Enstitülerde öğretim dili Türkçedir. Ancak Enstitü Kurulunun teklifi ve Senatonun kararı ile belirli bir eğitim ve öğretim programında yer alan ders, uygulama, sınav ve tez çalışmalarının tamamı veya bir kısmı yabancı dilde yapılabilir.

(2) Anabilim dallarında, 4/10/2012 tarihli ve 28431 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Fırat Üniversitesi Yabancı Dil Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine göre eğitim-öğretim yapan yabancı dil hazırlık sınıfları açılabilir. Bu öğrenciler ilgili yönetmelik

kurallarına göre öğretime devam etmek ve başarılı olmak zorundadır. Bu programda geçirilen süre, bu Yönetmelikte belirtilen lisansüstü program sürelerine dâhil edilmez. Hazırlık sınıflarının uygulanmasına dair diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

(3) Öğretim yılı güz ve bahar olmak üzere iki yarıyıldan oluşur. Gerekli durumlarda Enstitü Kurulunun teklifi ve Senato kararı ile yoğunlaştırılmış yaz yarıyılı açılabilir. Her yarıyıl, sınav dönemleri hariç en az on dört haftadır. Öğretim yılı takvimi Senato tarafından belirlenir.

Öğretim birimi

MADDE 15 – (1) Öğretim birimi, ulusal kredi sistemi ve AKTS'ye göre düzenlenir.

(2) Ulusal kredi sisteminde bir kredi, genel sınav dönemleri hariç en az on dört haftalık öğretim süresi içinde haftada bir saatlik teorik, iki saatlik laboratuvar veya uygulama, dört saatlik proje, atölye ya da bağımsız klinik çalışmalarına tekabül eder. Bir dersin teorik ve çeşitli pratik çalışmaları kapsamı durumunda, her türlü çalışma için hesaplanacak krediler toplamı, o dersin kredisini oluşturur.

(3) AKTS'de bir dersin kredisi, Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesinde yedinci ve sekizinci düzeyler için belirlenen ve program bazında öngörülen bilgi, beceri ve yetkinliklerin kazandırılmasına dayalı haftalık öğrenci iş yükünü temsil eder.

(4) AKTS kullanımı ile ilgili temel esaslar enstitü yönetim kurulu önerisiyle Senato tarafından belirlenir.

Danışman ataması

MADDE 16 - (1) Lisansüstü programlarda anabilim dalı başkanlığı/program koordinatörlüğü, anabilim dalı kurulu/program yürütme kurulu kararı ile birinci yarıyılın ilk iki haftası içinde enstitüye her öğrenci için bir danışman önerir. Danışman önerisi enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

(2) Danışman atanması, gerekçesi anabilim dalı başkanlığınca belirtilip enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi kaydıyla birinci yarıyılın sonuna kadar geciktirilebilir.

(3) Danışman atanmadığı durumlarda, danışmanlık görevi anabilim dalı başkanı/program koordinatörü tarafından yürütülür.

(4) Danışmanlık ile ilgili diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

Ders kayıtları

MADDE 17 – (1) Her yarıyıldaki öğrenci, akademik takvimde belirlenen süre içinde, açılan dersler arasından anabilim dalı başkanı/program koordinatörü veya danışmanı tarafından belirlenen derslere kaydolar. Yeterlik, tez, dönem projesi ve bitirme safhalarındaki öğrenciler de buldukları safhaya ilişkin kayıt yenileme işlemlerini tamamlamak zorundadır. Mazeretsiz olarak süresi içinde kaydını yapmayan veya mazereti enstitü yönetim kurulunca kabul edilmeyen öğrenciler, o yarıyıldaki öğretim programlarına katılamazlar ve bu süreyi kullanmış sayılırlar. Mazereti kabul edilen öğrenci öğretimin başlangıcından itibaren iki hafta içinde kaydını yaptırabilir.

(2) Öğrenci kayıt yenilemediği dönemlerde öğrencilik haklarından faydalanamaz ve kayıt yenilemediği dönem normal öğrenim süresinden sayılır.

(3) Danışman, ders ve tez dönemi dâhil enstitü yönetim kurulunca atandığı tarihten itibaren her yarıyıl, danışmanı olduğu yüksek lisans ve doktora öğrencileri için diğer tüm akademik ve idari yük ve görevlerine dâhil olmak üzere uzmanlık alanı adlı ders(ler) açar. Öğrenci açılan dersi birinci fıkrada belirtilen süre ve usulde almakla yükümlüdür.

(4) Lisansüstü programlarda, ders kayıtları ve uzmanlık alanı ders(ler)inin açılması ve yürütülmesi ile ilgili diğer hususlar Senato tarafından belirlenir.

Devam mecburiyeti

MADDE 18 – (1) Öğrencinin kaydolduğu bir dersin genel sınavına girebilmesi için; derslerin en az %70'ine, dersin uygulaması varsa uygulamaların en az %80'ine katılması,

seminer, ödev, uygulama, proje ve benzerlerini süresi içinde ve başarılı olarak tamamlaması gerekir.

Sınavlar, değerlendirme ve başarı notu

MADDE 19 – (1) Lisansüstü öğretim programlarına kayıtlı öğrenciler, aldığı derslerin her birinden en az bir ara sınav ile genel sınava tabi tutulur.

(2) Tezli/tezsiz yüksek lisans ve doktora derslerinin ölçme ve değerlendirme esasları, Senato tarafından belirlenir.

Geçici izinli sayılma

MADDE 20 – (1) Öğrenciler; hastalık, doğum, doğal afet, askerlik hizmeti, yurt dışı görevlendirmelerde mazeretin başlangıcından itibaren; eğitim-öğretime devamı engelleyen diğer nedenlerden ötürü devam edemeyecek durumda olanlar ise derslerin başlamasını takiben en geç iki hafta içinde mazeretlerini belgelendirmeleri ve enstitü yönetim kurulunca kabul edilmesi koşuluyla geçici izinli sayılabilirler. Öğrenim süresince en çok iki yarıyıl geçici izinli olunabilir. Öğrencinin geçici izinli olduğu süre normal öğrenim süresinden sayılmaz.

Bilimsel hazırlık programları

MADDE 21 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarında, bilimsel hazırlık programı Senato tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tezli/Tezsiz Yüksek Lisans Programları

Amaç ve kapsam

MADDE 22 – (1) Tezli yüksek lisans programının amacı; öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaktır.

(2) Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Tezli yüksek lisans programı enstitülerin bütün anabilim dallarında uygulanabilir. Anabilim dallarında tezsiz yüksek lisans programının uygulanmasına ise, anabilim dalı kurulu önerisi ve Enstitü Kurulunun olumlu görüşü üzerine Senato karar verir.

Tezli yüksek lisans programı

MADDE 23 – (1) Bu program toplam 21 ulusal ve 42 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az yedi ders ile bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ile ilgili usul ve esaslar Senato tarafından belirlenir.

(2) Öğrenci, danışman önerisi, program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulu görüşü ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarından en fazla 6 ulusal kredilik veya 12 AKTS ders alabilir.

(3) Tez konusu, öğrencinin aldığı dersleri başarı ile tamamlamak şartıyla, program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulu kararı ile en erken ikinci yarıyılın başında veya en geç ikinci yarıyılın sonunda enstitüye önerilir, enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Tez konusu önerisi ile ilgili diğer esaslar Senato tarafından belirlenir.

(4) Tezli ve tezsiz yüksek lisans programı uygulanan anabilim dalında, en geç ikinci yarıyılın sonunda bu programlar arasında geçiş yapılabilir. Geçiş, öğrencinin isteği üzerine danışmanının ve program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulunun olumlu görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile yapılır. Geçiş yapan öğrenci, geçtiği programın koşullarını sağlamak ve kalan öğrenimini tamamlamak zorundadır.

Süre

MADDE 24 – (1) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi azami altı yarıyıldır. Öğrenci, dördüncü yarıyıldan önce tez sınavına giremez.

(2) Derslerden ve/veya seminerden başarısız olan öğrenciler, başarılı oluncaya kadar aynı derslere ve seminere kayıt yaptırırlar. Tekrar edilmesi gereken dersler, müteakip iki

yarıyılıda açılmaması halinde, danışman ve program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile öğrencinin programından çıkarılarak yerine başka dersler verilebilir.

(3) Derslerini, seminerini ve tez çalışmasını azami sürede tamamlayamayan öğrenci, daha sonraki yarıyılarda ilgili döneme ait öngörülen öğrenci katkı payını ödemek koşuluyla öğrenimine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

(4) Öğrencinin kayıt yenilemediği dönem normal öğrenim süresinden sayılır.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 25 – (1) Tezli yüksek lisans programındaki bir öğrenci, tez çalışmasında elde ettiği sonuçları, ilgili enstitü tarafından belirlenen tez yazım kılavuzuna uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Danışmanı tarafından tezini tamamladığı ve tez yazım kılavuzuna uygun olarak yazdığı onaylanan öğrenci, tez sınavına girmek için, danışman dilekçesine eklediği tezin ciltsiz altı adet kopyasını, enstitüye iletmek üzere program koordinatörlüğü/anabilim dalı başkanlığına teslim eder.

(3) Yüksek lisans tez jürisi, program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulunun önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunca belirlenir. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı ve en az biri Üniversite içindeki başka anabilim dalından veya başka bir yükseköğretim kurumundan olmak üzere, üç ya da beş kişiden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz. Program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulunun tez jürisi önerisi Senato tarafından belirlenen esaslara göre yapılır.

(4) Jüri üyeleri, tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak tezin kabul edilip edilmeyeceğini veya varsa gerekli düzeltmelerin yapılmasını salt çoğunlukla kararlaştırır. Jüri raporlarında, üyelerin salt çoğunluğunun görüşünün olumsuz olması halinde öğrenci tez sınavına alınmaz. Tezin yeterli görülmesi halinde öğrenci en az 90 dakika süreli tez sınavına alınır. Dinleyicilere açık olarak yapılan sınav, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur.

(5) Tez danışmanının sınava katılmadığı veya jüri çoğunluğunun sağlanamadığı durumlarda, enstitü müdürünün onayı ile sınav en çok iki hafta ertelenebilir. Bu ertelemeyen sonra danışmanın veya varsa ikinci danışmanın katılmaması durumunda jüri danışmansız olarak toplanıp sınavı yürütebilir.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, eğer varsa program koordinatörü ve anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye yazıyla bildirilir. Bu yazıya kişisel raporlar ve ortak rapor eklenir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç üç ay içinde gereğini yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası tezi reddedilen öğrencinin tez konusu değiştirilir veya öğrencinin talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilerek programla ilişkisi sona erdirilebilir. Kendisine yeni bir tez konusu verilen öğrenci ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, tez ile ilgili şartları yerine getirmek ve sınavlara katılmak hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 26 – (1) Yüksek lisans tez sınavından başarılı olan öğrenci, tezin ciltlenmiş üç kopyası ile iki adet elektronik kopyasını, tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eder.

(2) Adayın, diplomaya hak kazandığı tarih, tezin ilgili enstitü yönetim kurulunca kabul edildiği tarihtir.

(3) Tezli yüksek lisans diplomasında tezin tamamlandığı anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

Tezsiz yüksek lisans programı

MADDE 27 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı, öğrenciye mesleki konularda derin bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programı Senato tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde ikinci öğretim olarak da yürütülebilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı, toplam 30 ulusal kredi ve 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla, en az on ders ve bir dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci, dönem projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır.

(3) Dönem projesi, danışman tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir ve projenin bir kopyası enstitüye gönderilir.

(4) Öğrencinin alacağı en çok üç ders, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması koşuluyla lisans derslerinden seçilebilir.

(5) Senato tarafından belirlenen esaslara göre, tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanır.

Süre

MADDE 28 – (1) Tezsiz yüksek lisans programının azami süresi altı yarıyıldır. Tezsiz yüksek lisans programını azami üç akademik yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 29 – (1) Derslerini, dönem projesini ve yeterlik sınavını başarıyla tamamlayan yüksek lisans öğrencisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diplomasında öğrencinin lisansüstü öğrenimini tamamladığı anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

ALTINCI BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 30 – (1) Doktora programının amacı; öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel olayları geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli adımları belirleme yeteneği kazandırmaktır. Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin;

- a) Bilime yenilik getirme,
- b) Yeni bir bilimsel yöntem geliştirme,
- c) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama, niteliklerinden birini yerine getirmesi gereklidir.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi olan öğrenciler için toplam 21 ulusal krediden ve 42 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için ise en az 42 ulusal kredi ve 84 AKTS'lik on dört ders, iki seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışmasından oluşur.

(3) Lisansüstü dersler, danışman, varsa program koordinatörü ve anabilim dalı başkanlığının önerisi, enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden de seçilebilir.

(4) Lisans derecesi ile doğrudan doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini başarı ile tamamlamış bir öğrenci yüksek lisans programına geçebilir. Geçiş işlemi en erken ikinci, en geç üçüncü yarıyıl sonunda öğrencinin başvurusu, program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulu kararı ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile gerçekleşir. Bu öğrencilerin doktora öğrenimi sırasında kullandıkları süre yüksek lisans öğreniminde kullanılmış sayılır.

Süre

MADDE 31 – (1) Doktora programının asgari süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için sekiz yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıldır. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için azami oniki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için azami onsekiz yarıyıl olup, uygulamaya ilişkin düzenlemeler konusunda Senato yetkilidir.

(2) Aldığı derslerden ve/veya seminerden başarısız olan öğrenciler, başarılı oluncaya kadar aynı derslere ve seminere kayıt yaptırırlar. Tekrar edilmesi gereken, fakat müteakip iki yarıyıldan açılmayan dersler, danışman ve program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile öğrencinin programından çıkarılarak yerine başka dersler verilir.

(3) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır.

(4) Derslerini ve yeterlik sınavını başaran ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını azami süresinde tamamlayamadığı için tez sınavına giremeyen bir öğrenciye, ilgili enstitü anabilim dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulu onayı ile tezini jüri önünde savunması için her seferinde en az altı ay olmak üzere yeni süreler verilir.

(5) Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayanlar ile azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlar, ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretlerini ödemek koşulu ile öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder. Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş olanlardan, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla doktora tezinde başarılı olamayan öğrencilerin talepleri halinde kendilerine tezsiz yüksek lisans diploması verilebilir.

Yeterlik sınavı

MADDE 32 – (1) Yeterlik sınavının amacı; öğrencinin temel konular ve doktora çalışmasıyla ilgili konularda derinliğe sahip olup olmadığının sınanmasıdır.

(2) Yeterlik sınavlarına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Doktora için gerekli dersleri ve seminer(ler)i tamamlayan öğrenci, yeterlik sınavına girebilir.

b) Yeterlik sınavları, Senato tarafından belirlenen takvime uygun olarak yılda iki kez yapılır.

c) Yeterlik sınavları; program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulu tarafından önerilen, enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan ve anabilim dalında kadrolu görev yapan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür.

ç) Doktora yeterlik komitesi üyeleri iki yılda bir yenilenir. Bu yenileme sürecinde, yeterli öğretim üyesinin bulunduğu program/anabilim dallarında, yeterlik komitesi üyelerinin en az üçü değiştirilir. Yeterlilik komitesi üyelerinden herhangi biri ayrılırsa, yukarıda belirtilen esaslar doğrultusunda, kalan süreyi tamamlamak üzere yeni bir üye atanır.

d) Yeterlik sınavlarının esasları Senato tarafından belirlenir.

Tez izleme komitesi

MADDE 33 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için; danışmanın teklifi üzerine, program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulunun görüşü ve enstitü yönetim

kurulunun onayı ile bir ay içinde tez izleme komitesi oluşturulur. Tez izleme komitesinin oluşturulma esasları Senato tarafından belirlenir.

(2) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki yarıyıllarda, danışman isteği üzerine program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulunun gerekçeli önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 34 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci; en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, literatür araştırmasını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur.

(2) Öğrenci tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan on beş gün önce komite üyelerine sunar.

(3) Tez izleme komitesi, öğrencinin sözlü olarak sunduğu tez önerisinin kabul veya reddedileceğine salt çoğunlukla karar verir. Bu karar program koordinatörlüğü/anabilim dalı başkanlığınca tez önerisi savunmasını izleyen üç gün içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(4) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve tez konusu seçme hakkına sahiptir. Danışman değişikliği program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile gerçekleştirilir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen bir öğrenci üç ay içinde; danışman ve tez konusunu değiştiren bir öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır.

(5) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında olmak üzere yılda iki kez program koordinatörü/anabilim dalı başkanı tarafından belirlenen tarihlerde toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda, yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışmanın planı belirtilir. Öğrenci raporunu tez izleme komitesine sözlü olarak sunar. Öğrencinin çalışması komite tarafından başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir ve enstitüye bildirilir. Üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin tez konusu değiştirilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 35 – (1) Öğrenci, tez yazım kılavuzuna uygun şekilde hazırladığı tezinin ciltsiz sekiz kopyasını ve bilimsel yayınları program koordinatörü ve anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye teslim eder. Bilimsel yayınların niteliğine ilişkin hususlar Senato tarafından belirlenir.

(2) Doktora tez jürisi, program yürütme kurulu/anabilim dalı kurulunun görüşü ve enstitü yönetim kurulu onayı ile Senato tarafından belirlenen esaslara göre kurulur.

(3) Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde toplanarak, tezin kabul edilip edilemeyeceğini veya varsa gerekli düzeltmelerin yapılmasını, salt çoğunlukla kararlaştırır. Jüri raporlarında, üyelerin salt çoğunluğunun görüşünün olumsuz olması halinde öğrenci tez savunma sınavına alınmaz. Tezin yeterli görülmesi halinde öğrenci en az 90 dakika süreli tez sınavına alınır. Doktora tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru cevap bölümünden oluşur. Tez sınavı dinleyicilere açık olarak yapılır.

(4) Tez danışmanının veya başka yükseköğretim kurumundan görevlendirilen jüri üyelerinin katılmaması durumunda, enstitü müdürünün onayı ile sınav en çok iki hafta ertelenebilir. Danışmanın veya varsa ikinci danışmanın jüri üyesi olarak bulunamayacağı durumlarda sınav, enstitü yönetim kurulunun kuracağı yeni jüri tarafından danışmansız olarak yapılabilir.

(5) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, program koordinatörü ve anabilim dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç gün içinde enstitüye yazıyla bildirilir. Bu yazıya kişisel raporlar ve ortak rapor eklenir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci, en geç altı ay içinde gereğini

yaparak, tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Tezi reddedilen öğrencinin tez konusu değiştirilir. Lisans derecesi ile doktora kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlar için talepleri halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilerek programla ilişkisi sona erdirilebilir.

Doktora diploması

MADDE 36 – (1) Doktora tez sınavından başarılı olan öğrenci, tezinin ciltlenmiş üç kopyası ile iki adet elektronik kopyasını, tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eder. Enstitü yönetim kurulu tarafından jüri raporları doğrultusunda tezi kabul edilen öğrencinin, doktor unvanı almaya hak kazanması için, 35 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen yayın şartını sağlaması gerekir.

(2) Adayın, diplomaya hak kazandığı tarih, doktora tezinin ilgili enstitü yönetim kurulunca kabul edildiği tarihtir.

(3) Doktora diplomasında öğrencinin tezini tamamladığı anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 37 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde; Üniversitelerarası Kurulca hazırlanan ve 1/7/1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümleri ile enstitü ve Senato kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 38 – (1) 4/4/2006 tarihli ve 26129 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Fırat Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

İntibak

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihine kadar doktora tez önerisi onaylanmış öğrenciler için 35 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen nitelikteki yayın şartı aranmaz.

(2) 4/4/2006 tarihli ve 26129 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Fırat Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin yürürlüğe girmesinden önce lisansüstü eğitim ve öğretime başlamış olup, henüz doktora yeterli sınavına girmemiş öğrencilerin, doktora yeterli sınavına girebilmesi için ÜDS’den 50/100 puan ya da Üniversitelerarası Kurul tarafından belirlenen yabancı dil sınavlarının birinden buna eşdeğer puanı almış olması gerekir.

Yürürlük

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 40 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Fırat Üniversitesi Rektörü yürütür.